

DODATAK 2

Indikativni sadržaj analize stanja

Podaci za analizu	Napomene	
2.1. Društvo¹		
<u>Demografija</u>	<p>– Opće kretanje stanovništva – podjela po spolu i dobnim skupinama.</p> <p>– Kretanja povezana sa starenjem stanovništva – npr. stopa ovisnosti o tuđoj pomoći, stopa nataliteta.</p> <p>– Migracijska kretanja – relevantno ako postoji značajni tokovi emigracije/imigracije.</p> <p>– Očekivani životni vijek.</p> <p>– Prostorna distribucija stanovništva.</p>	<p>Demografija nije izravno povezana s posebnim sektorom, već predstavlja „horizontalnu“ domenu.</p> <p>Analiza demografskih kretanja omogućuje razumijevanje načina na koji gospodarske, društvene pa čak i ekološke prilike utječu na stanovništvo i kvalitetu života. Istovremeno, demografija može istaknuti činjenice koje će se odražavati na gospodarstvo, društvena kretanja i pitanja zaštite okoliša.</p> <p>Posebnu pažnju treba posvetiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teritorijalnom razmještaju stanovništva na županijskom području (npr. slabo naseljena područja, neravnoteža u gustoći naseljenosti koja može ometati ujednačen razvoj) - kretanju stanovništva po dobi (npr. kretanja starijeg stanovništva). <p>Podatke prikupljene i analizirane u ovom odjeljku ne treba smatrati neovisnim, već ih treba koristiti kao dopunu analizama iz drugih odjeljaka.</p>
<u>Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi</u>	<p>– Podaci o stanovništvu prema razini prihoda. Stanovništvo koje živi ispod granice siromaštva.</p> <p>– Podaci o zahtjevima za pristupom i korištenju socijalnih usluga prema kategorijama (s posebnim fokusom na socijalne usluge koje su u nadležnosti JP(R)S).</p> <p>– Podaci o pružateljima usluga socijalne pomoći (s posebnim fokusom na socijalne usluge koje su u nadležnosti jedinica lokalne samouprave).</p> <p>– Podaci o stopama kriminala.</p>	<p>Podaci vezani za socijalno uključivanje trebali bi identificirati skupine stanovništva kojima prijeti rizik od marginalizacije i isključenosti, a posebno analizirati problem siromaštva i njegove uzroke (npr. nezaposlenost itd.). Nadalje, ovi podaci trebaju obuhvatiti potražnju za socijalnim uslugama kao i njihovu ponudu. Fokus mora biti na socijalnim uslugama koje su u nadležnosti JP(R)S.</p> <p>Posebno je važno korištenje vizualnih alata/programa kako bi se omogućilo utvrđivanje i određivanje značajki posebnih zona (ako postoje) obilježenih nejednakim uvjetima deprivacije.</p>
<u>Društvena i zdravstvena infrastruktura</u>	<p>– Podaci o društvenoj infrastrukturi.</p> <p>– Podaci o zdravstvenoj infrastrukturi, uključujući usluge koje se pružaju na lokalnoj razini.</p>	<p>Analiza podataka o društvenoj i zdravstvenoj infrastrukturi može se temeljiti na kvantitativnim i kvalitativnim podacima, ističući pokrivenost postojećim uslugama i ustanovama, njihove kapacitete i njihovu dostupnost iz različitih dijelova županije.</p> <p>Vezano za zdravstvenu infrastrukturu, potrebno je analizirati tipologiju usluga (ne samo bolnica, već i ustanova javnog zdravstva i drugih objekata na tom području). Podaci o kapacitetima (npr. broj kreveta na 10 000 stanovnika) ili dostatnosti medicinskog osoblja mogu se također analizirati i uspoređivati s drugim područjima u Hrvatskoj ili s prosjekom Europske unije.</p>
<u>Obrazovanje</u>	<p>– Podaci o obrazovnoj infrastrukturi (podaci o postojećoj infrastrukturi na svim razinama obrazovanja, s posebnim fokusom na sveučilišne institucije i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO)).</p> <p>– Mogu se analizirati podaci o kretanjima u srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju.</p>	<p>Obrazovna infrastruktura ima različit pristup ovisno o obrazovnoj razini. Što se tiče institucija osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja, analiza se može temeljiti uglavnom na kvantitativnim podacima – u vezi s brojem jedinica te brojem i trendovima upisa.</p> <p>Detaljnija kvalitativna analiza preporučuje se za one obrazovne ustanove koje su po svojoj prirodi izravno povezane s tržistem rada (budući da se studenti, u idealnom slučaju, trebaju zaposliti po završetku obrazovnih programa) – kao što su sveučilišta i ustanove za SOO. Fakultete i tipologiju stručnih programa treba analizirati, ako je moguće, tako da se istakne njihova usklađenost sa zahtjevima lokalnog tržista rada.</p>

Podaci za analizu	Napomene
2.2. Gospodarstvo	
<u>Opća gospodarska kretanja</u>	
<ul style="list-style-type: none"> – Bruto društveni proizvod (BDP) – analiza kretanja i doprinosa u nacionalnom gospodarstvu. – BDP po stanovniku - apsolutna vrijednost i analiza kretanja. 	<p>Odjeljak o općim gospodarskim kretanjima temelji se na osnovnim podacima, kao što je BDP – ukupni i po stanovniku. Svrha je ocijeniti opća kretanja koja karakteriziraju županijsko područje, u usporedbi s kretanjima na regionalnoj i nacionalnoj razini.</p>
<u>Tržište rada</u>	
<ul style="list-style-type: none"> – Zaposleno stanovništvo – ukupan broj. – Stopa zaposlenosti – ukupna stopa i stopa po spolu, dobi, gospodarskom sektoru (poljoprivreda/industrija/građevinarstvo/usluge). – Kretanje stope zaposlenosti – ukupna stopa i stopa po spolu i sektoru. – Prostorna kretanja s obzirom na zapošljavanje (svakodnevno putovanje na posao i s posla unutar područja). – Nezaposleno stanovništvo – ukupan broj. – Stopa nezaposlenosti – ukupna stopa i stopa po spolu, dobi, razini obrazovanja. – Specifične situacije – dugoročna nezaposlenost, nezaposlenost mladog stanovništva. 	<p>Kretanja koja na tržištu rada prikazuju dinamiku županijskog područja te istovremeno služe kao pokazatelj standarda stanovništva. U odgovarajućim slučajevima moguće je zajednički proučavati podatke o nezaposlenosti i unutarnjoj ili vanjskoj emigraciji. Podatke treba usporediti u odnosu na regionalni, nacionalni prosjek i prosjek zemalja EU. Nadalje, potrebno je razmotriti rodne razlike analizom stope zapošljavanja ženskog stanovništva.</p> <p>Analiza također treba obuhvatiti vezu između gospodarskih kretanja i kretanja na tržištu rada te treba utvrditi uzroke (lokalne ili šire) koji dovode do krize na tržištu rada. Istaknuto je da analiza tokova svakodnevnih putovanja na posao i s posla može biti usko povezana s problematikom gradskog prijevoza.</p>
<u>Poslovno okruženje</u>	
<ul style="list-style-type: none"> – Analiza trendova u poduzećima podijeljenim prema sektoru i veličini – broj i prihodi. – Prostorna raspodjela poduzeća/gustoća poduzeća (broj poduzeća na 10 000 stanovnika). – Podaci o osnivanjima i zatvaranjima poduzeća. – Pregled velikih/srednjih/malih poduzeća koja djeluju na određenom županijskom području i njihova uloga u gospodarstvu županije. – Pregled relevantnih stranih izravnih ulaganja i njihova uloga u gospodarstvu županije. – Pregled infrastrukture poslovne potpore (npr. industrijski i tehnološki parkovi, poslovni inkubatori, centri izvrsnosti itd.) - broj institucija poslovne potpore prema tipu poduzeća, pojedinim sektorima i lokaciji u županiji. 	<p>Analiza poslovnog sektora fokusira se na dvije glavne teme. Svrha analize poduzeća, a posebno MSP-ova (eventualno podijeljenih na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća) jest prikazati njihova obilježja i dinamiku. Gustoća poduzeća ključni je pokazatelj koji treba koristiti pri usporedbi županije s drugim područjima Hrvatske, s nacionalnim prosjekom, kao i za usporedbu s najuspješnijim regijama Europe. Potrebno je analizirati ključne dionike poduzetničkog okruženja (npr. velika/srednja poduzeća, postojeće ili buduće inozemne investitore) relevantne za lokalno tržište rada.</p> <p>Analiza poslovne infrastrukture treba dati pregled usluga poduzetničke podrške raspoloživih na području županije, njihove dostupnosti, tj. smještaja institucija.</p>
<u>Turizam i kultura</u>	
<ul style="list-style-type: none"> – Prikaz turističkog sektora uz analizu segmenata i niša županijskog turističkog tržišta, njihovih svojstava i sezonskih kretanja. – Ugostiteljski objekti - tipologija, kapacitet, kvaliteta (npr. ocjenjivanje pomoći „zvjezdica“). – Stopa popunjenoosti i sezonska kretanja. – Turistički tokovi - statistika i kretanja s obzirom na dolaske i noćenja. – Podrijetlo turista (domaći turizam, inozemni turizam). – Inicijative brendiranja i promidžbe (ako postoje). – Turistička infrastruktura. – Kulturna infrastruktura. – Prikaz kulturne baštine županije koja je od (potencijalne) vrijednosti s turističkog/gospodarskog stajališta. – Prikaz rekreacijskih sadržaja (npr. kulturni, sportski i drugi rekreacijski objekti itd.). 	<p>Analiza kulture i turizma posebno je važna za županije koje su se usmjerile ili imaju izraziti potencijal za razvoj turizma. Ako se ovaj sektor ne smatra relevantnim za gospodarstvo županije, u ovom se odjeljku može usredotočiti samo na kulturu. Općenito, ovaj bi odjeljak trebao sadržavati sljedeće podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaci o županijskom turističkom sektoru i njegovim svojstvima, uključujući kvalitativne/kvantitativne informacije o postojećim smještajnim kapacitetima i dolascima turista; – prikaz postojeće turističke infrastrukture i opis svih promidžbenih/marketinških inicijativa na razini županije. <p>Potrebna je i analiza kulturne infrastrukture i objekata kulturne baštine posebno usmjerena na one koji su ili bi potencijalno mogli postati turističke atrakcije.</p>
2.3. Stanje u okolišu/prostoru	
<u>Kvaliteta okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima</u>	
<ul style="list-style-type: none"> – Podaci o onečišćenju zraka. – Podaci o onečišćenju vode. 	<p>Analiza županijskog područja nije potpuna bez podataka o stanju okoliša/u okolišu. Potrebno je opisati razine onečišćenja zraka, vode, itd.</p>

Podaci za analizu	Napomene
<ul style="list-style-type: none"> – Podaci o onečišćenju tla. – Podaci o zelenim površinama, uključujući broj kvadratnih metara po stanovniku. – Podaci o zaštićenim područjima (ako postoje) i prirodnog baštini na području županije te podaci o bioraznolikosti. – Podaci o gospodarenju otpadom. – Mapiranje izloženosti prirodnim rizicima (npr. poplavama, klizanju tla, potresima, obalnoj eroziji itd., ovisno o slučaju) i klimatskim opasnostima. – Podaci o nekadašnjim vojnim ili industrijskim prostorima u sklopu županije, njihovim karakteristikama, vlasništvu i lokaciji (tzv. „brownfield“ područjima). 	<p>vode i tla u županiji. Potrebno je navesti izvanredne slučajeve s vrlo visokim razinama onečišćenja zraka, vode i tla (npr. kontaminirane rijeke; kontaminirana područja, područja s vrlo lošom kvalitetom zraka) te pomoći vizualnih programa/alata odrediti njihove lokacije. Također je potrebno opisati izloženost županijskog područja prirodnim i klimatskim opasnostima (ako postoje), kao i poduzete mјere za njezino ublažavanje.</p> <p>Osim navedenog potrebno je detaljno analizirati način gospodarenja otpadom. Također je potrebno identificirati nekadašnje vojne ili industrijske lokacije koje se nalaze na području županije, a koje je potrebno obnoviti i staviti u funkciju. Također, potrebno je identificirati zaštićena područja i prirodnu baštinu u županiji.</p>
Primarna infrastruktura	
<ul style="list-style-type: none"> – Potrošnja vode po stanovniku. – Pokrivenost vodoopskrbnim sustavima. – Kvaliteta vode za piće. – Podaci o broju stanovnika priključenom na vodoopskrbni sustav. – Pokrivenost kanalizacijskom infrastrukturom. – Podaci o broju stanovnika priključenom na sustav kanalizacije. – Javni sustav grijanja, pokrivenost njime i njegove karakteristike (ako postoji na području županije). – Infrastruktura za distribuciju plina. – Infrastruktura za proizvodnju i distribuciju električne energije. – Potrošnja energije – plin i električna energija – podaci o kretanju potrošnje. – Korištenje alternativnih izvora energije i postojeća infrastruktura. 	<p>Situacija vezana uz postojanje primarne infrastrukture treba se analizirati uzimajući u obzir teritorijalnu rasprostranjenost – prikazujući (putem integriranja kvantitativnih podataka s tematskim kartama ili koristeći druge vizualne programe/alate) dijelove županije kojima nedostaje određena vrsta infrastrukture.</p> <p>Podaci o vodoopskrbnom i kanalizacijskom sustavu, javnom sustavu grijanja, ako takav sustav postoji u županiji, te podaci o postojećoj infrastrukturi za distribuciju plina i električne energije, trebaju biti uključeni u analizu. Podaci o drugim tipovima primarne infrastrukture (npr. pokrivenost/nedostatak postojećih mreža) su korisni zbog identifikacije potreba i konkretnih projekata iz ovog sektora.</p> <p>Uz to, mogu biti analizirani i podaci o potrošnji energije – npr. električne energije i plina te podaci o potrošnji obnovljivih izvora energije kako bi se procijenila kretanja potrošnje, uz razdvajanje podataka vezanih za industrijsku potrošnju i potrošnju u kućanstvima. Potrebno je izvršiti dubinsku analizu navedenih podataka ukoliko se identificiraju problemi kod određene vrste primarne infrastrukture.</p>
Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost	
<p>Duljina, gustoća i <u>kvaliteta</u> cestovne mreže.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama. – Duljina, svojstva i kvaliteta željezničke mreže (ako je relevantno). – Podaci o vremenu putovanja do najbližih gradova. – Zračne luke – lokacije i količine prometa (ako je relevantno). – Pomorske luke – lokacije i količine prometa (ako je relevantno). – Unutarnji vodni putevi – kanali i rijeke (ako je relevantno). – Pokrivenost širokopojasnom infrastrukturom. – Kućanstva s pristupom internetu/širokopojasnim internetu. – Učestalost pristupa internetu. 	<p>Podaci o postojanju infrastrukture na određenom području – u smislu prometnih i komunikacijskih mreža – ključni su za razumijevanje razvojnog potencijala županije i privlačnosti za ulagače. Nadalje, dobra prometna i komunikacijska infrastruktura može imati povoljni učinak na kvalitetu života stanovništva te omogućiti stanovnicima bolji pristup prilikama za zapošljavanje i uslugama koje možda nisu dostupne u njihovom mjestu stanovanja.</p> <p>Analiza prometne mreže trebala bi uključivati informacije o prostornoj rasprostranjenosti infrastrukture – dobivene pomoći karti i ostalih vizualnih programa/alata – i podatke o njezinoj gustoći i kvaliteti.</p> <p>Što se tiče infrastrukture za internetsku povezanost, potrebno je analizirati podatke o pokrivenosti širokopojasnom mrežom i korištenju internetom (i širokopojasnom i uskopojasnom mrežom).</p>
2.4. Okvir upravljanja razvojem	
<ul style="list-style-type: none"> - Institucije/tijela u čijoj nadležnosti je upravljanje razvojem – Administrativni kapaciteti 	Potrebno je napraviti analizu i ocjenu stanja javnog upravljanja razvojem na području županije.

Uz SWOT analizu, ukoliko postoji potreba, moguće je koristiti i alternativne analitičke alate (kao što je npr. stablo problema i ciljeva).